

**Activitat de l'Equip
d'Assessorament Tècnic de
Família (EATAF)**

Marc d'actuació

El marc d'actuació de l'Equip d'Assessorament Tècnic Civil en l'Àmbit de Família (EATAF) està establert a la normativa civil, tant la d'àmbit estatal com la de Catalunya.

El Codi civil i la normativa processal (LEC) preveuen que, en la matèria específica de família, l'òrgan judicial i el Ministeri Fiscal puguin demanar dictàmens pericials d'ofici a especialistes degudament qualificats adscrits als òrgans judicials. A més a més, la normativa d'assistència jurídica gratuïta estableix que aquelles persones que tinguin reconegut el dret disposin d'assistència pericial gratuïta a càrrec de funcionaris públics.

En l'àmbit de Catalunya, la disposició addicional 6a de la Llei 25/2010, de 29 de juliol, del llibre segon del Codi civil de Catalunya, relatiu a la persona i la família estableix que, per a les qüestions referides a l'exercici de la responsabilitat parental, els tribunals han de designar, per a l'emissió d'informe pericial, si així es requereix, especialistes dels equips de suport judicial. Aquests es consideren auxiliars dels òrgans judicials i, per tant, les autoritats, els organismes públics i privats i els professionals que hagin intervingut prèviament amb la família, tenen el deure de col·laborar-hi.

Organització

El Decret 278/2016, de 29 d'agost, de reestructuració del Departament de Justícia (DOGC 7177, de 04.08.2016) estableix, a l'article 56.f, que correspon a la Subdirecció General de Suport Judicial i Coordinació Tècnica la planificació i la supervisió dels nivells dels serveis als òrgans judicials dels equips d'assessorament tècnic civil de família.

El 2016 es va proveir la nova plaça de Responsable de l'EATAF i el 2017 es va configurar efectivament la nova estructura de l'equip de Barcelona, mitjançant el trasllat, a principis d'any, a la Ciutat de la Justícia, del personal que formava part de l'equip de comarques, que es va integrar amb l'equip de ciutat, mitjançant la reorganització interna del personal i el nomenament de la coordinadora d'assumptes de Barcelona, el dia 1 de març de 2017.

D'ençà, s'ha continuat treballant en l'àmbit de Catalunya la coordinació i el reforç de la metodologia de treball per a la millora contínua de la prestació del servei

L'Equip d'Assessorament Tècnic Civil en l'Àmbit de la Família (EATAF)

La missió de l'EATAF és assessorar amb imparcialitat i donar resposta a les demandes judicials en matèria de família, amb criteris psicosocials compartits per l'equip tècnic. L'objectiu de l'EATAF és facilitar la presa de decisions judicials per garantir el millor interès per als infants i els adolescents i promoure, alhora, la reflexió entorn de la nova realitat

familiar. Per tant, la seva funció és donar auxili judicial, mitjançant l'elaboració d'un informe que respon en els termes de la petició judicial.

L'EATAF és un equip multidisciplinari, integrat per professionals de la psicologia i del treball social, especialitzats en coneixements judicials i en atenció a les famílies i a la infantesa. Així, l'actuació d'aquests professionals queda supeditada, també, als codis deontològics de cada professió.

Els professionals de l'EATAF desenvolupen la tasca professional d'acord amb la competència del servei (assessorar en matèria civil), emetent valoracions tècniques sobre el que la instància judicial sol·licita: situació d'un nen, nena o adolescent (NNA); relacions parentofilials; adequació de l'exercici parental dels progenitors; règim de visites convenient; capacitat protectora i educativa; viabilitat per a l'adopció; seguiment de la mesura presa; entre d'altres peticions.

A la pràctica professional, l'experiència ens demostra que l'existència d'un procediment judicial obert respon a una dificultat entre els progenitors per arribar a un consens sobre la separació, el divorci o qualsevol altra qüestió relacionada amb la ruptura i la posterior organització familiar. Per tant, la intervenció s'emmarca en un context complex en què, sovint, el conflicte i les dinàmiques disfuncionals són els elements bàsics en les relacions familiars.

La finalitat de la intervenció és donar resposta al jutjat mitjançant l'elaboració d'un informe tècnic que permeti al jutge o magistrat tenir més coneixements sobre la família a l'hora de prendre una decisió judicial. Segons disposa el Codi civil, aquest informe és facultatiu i té caràcter no-vinculant.

Millora de la qualitat tècnica, coordinacions i suport als professionals

Durant l'any 2020, la tasca de l'Equip s'ha vist afectada per la pandèmia per la COVID19. Aquest fet, ha impactat de forma molt important en el normal funcionament del servei. Cal fer esment que, des del 16 de març i fins a 25 de maig, vam haver d'aturar l'activitat presencial de l'Equip, la qual cosa va suposar que no es poguessin dur a terme entrevistes amb les persones usuàries. Aspecte que va incidir directament en la resolució dels expedients ja que, durant aquest temps, no es va poder emetre informes, per la manca de realització d'entrevistes.

Això no obstant cal esmentar que, des de l'inici de la pandèmia, es van programar tasques de treball en remot per a tot el personal de l'EATAF i de forma total fins al 25 de maig (en el cas de Barcelona, i en les setmanes següents per a la resta de l'àmbit territorial), moment en què es reprèn l'activitat presencial per torns de treball, tenint en compte la normativa reguladora. L'activitat presencial es repregué de forma prèvia a l'aixecament dels terminis processals, en el cas de Barcelona, atès l'impacte que vàrem preveure en la represa d'activitat. A partir de la represa d'activitat hem implantat un règim híbrid de dies presencials i dies de treball en remot. Durant el mes de juliol de 2020, es van elaborar els plans de

treball individuals de cada un dels professionals de l'Equip, en tots els seus quadres: administratiu, tècnic i de comandament. S'ha dissenyat un pla que proposa poder instaurar aquesta modalitat de treball de 2 dies de treball en remot i tres presencials de forma fixe, tot considerant els elements que la literatura específica recull com a cabdals.

Millora de la **qualitat tècnica**

- Pel que fa al **personal del quadre administratiu**:
 - Elaboració d'un document de FAQ's administratives comunes per a noves incorporacions
 - Abordatge d' elements de millora detectats en el sistema i anàlisi de noves propostes
 - Revisió dels circuits de digitalització per permetre la completa implantació del projecte "paper zero"

- Pel que fa al **personal del quadre tècnic**, s'ha estat treballant en els següents documents:
 - Redacció del document final dels aspectes metodològics sobre la perspectiva d'Equip que, un cop elaborat el Marc metodològic, quedarà integrat en aquest
 - Marc metodològic: document d'ús intern per part de l'Equip, que pretén descriure i regular l'ús de les diferents tècniques i homogeneïtzar-ne l'ús i l'elecció
 - Revisió i actualització del protocol de guarda i custòdia. S'ha mantingut la tasca dels grups per tal de poder avançar en la revisió d'aquest protocol
 - Revisió i actualització del protocol de règim de visites (s'ha dut a terme un treball en petit grup, per a la seva revisió per part de l'equip)
 - Creació del document marc de les sessions d'interacció parentofilial. Document intern per tal de poder establir objectius, pautes i criteris d'actuació i valoració en aquestes sessions
 - Actualització i revisió del protocol de Tests. Pendent de validació final
 - Creació i aprovació del document d'Avaluació del filtre parental (gatekeeping). És un document d'us intern que aporta un marc conceptual i criteris d'avaluació tècnica de la coparentalitat (entesa en termes dimensionals) entre progenitors separats. Així com, permet avaluar des d'una perspectiva més àmplia la dinàmica pre i post ruptura, alhora que permet explorar el rebuig filial

Recerca, estructuració i treball en la creació de programes d'avaluació:

- Valoració de la maduresa psicosocial dels NNA
- Creació d'un protocol d'auxili psicosocial en sostracció internacional d'infants

– **Pla de coordinació entre equips tècnics**

- Intercanvi formatiu entre l'EATAF i Equip Tècnic Penal (sessions el 18 de maig i el 12 de juny)
- 19/05/2020: Reunió entre l'EATAF i la Unitat Funcional d'Abusos a menors (UFAM) de Sant Joan de Déu, per establir criteris de col·laboració mútua i circuits de connexió que ens permetin un major intercanvi d'informació entre els dos equips.
- 12/06/2020: Xerrada sobre el filtre parental (gatekeeping) a la UFAM de Sant Joan de Déu.
- Participació en el grup de treball de Coordinació de Parentalitat, impulsat pel Centre de Mediació de Dret Privat de Catalunya i amb una participació transversal i global de tots els agents implicats: CMDPC, Col·legis professionals (Psicologia, Advocacia, Educadors Socials, Treball Social, Pedagogia), judicatura, LAJ, universitat. L'objectiu del grup és el consens dels elements que ha d'integrar la figura del coordinador de parentalitat. La metodologia suposa el debat de tots els elements en diferents reunions de treball, a raó d'una mensual, que s'inicien durant l'últim trimestre de 2019 i s'han finalitzat a primers de 2021
- Manteniment de la coordinació i el coneixement dels serveis de Teràpia Familiar: designació d'una figura d'enllaç que té per missió l'establiment de contactes amb els diferents serveis per tal de conèixer els recursos disponibles, actualitzar contínuament els recursos i els serveis existents, establir coneixement sobre els criteris d'inclusió/exclusió i de sol·licitud d'intervenció, així com establiment criteris de derivació

• **Suport als professionals**

- Continuació del **procés de formació i millora de la capacitat tècnica** al personal de nova incorporació: aprenentatge i instrucció; i també a aquells que, malgrat no ser de recent incorporació, puguin beneficiar-se d'un programa de *mentoring* (implantat durant el 2017 i vigent d'ençà)

- **Formació contínua dels professionals de l'EATAF**

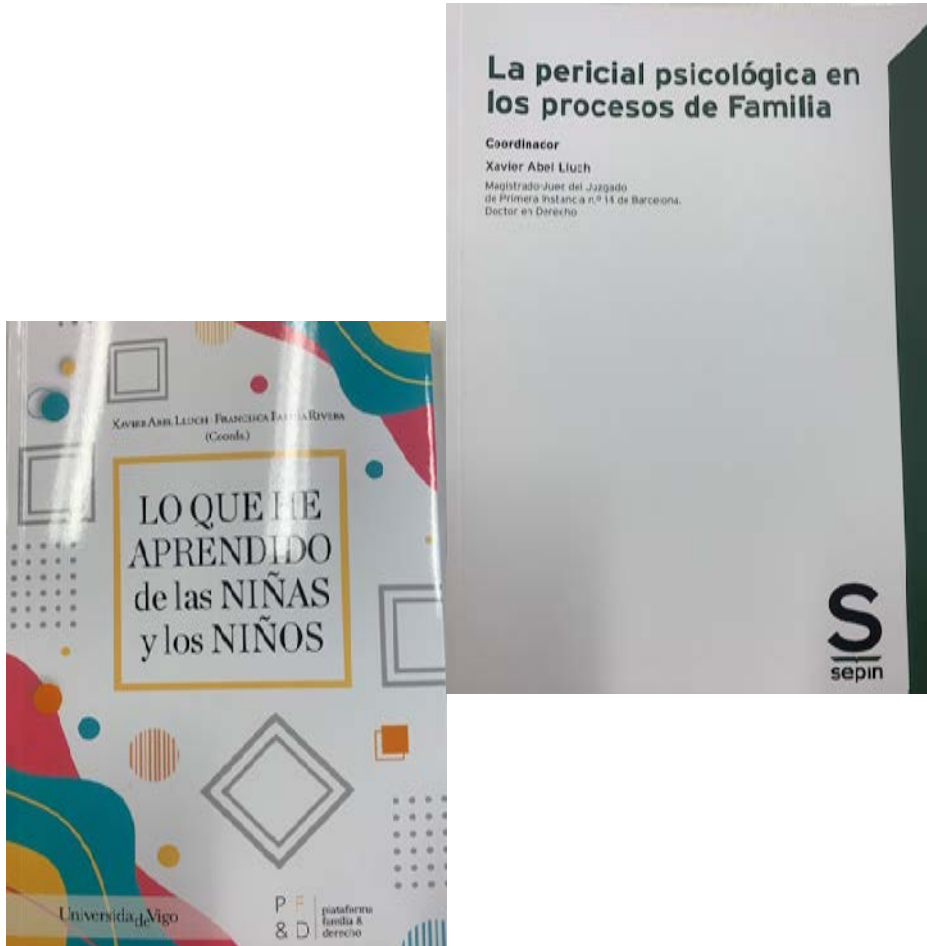
- Sessions de supervisió tècnica de l'equip amb una professional externa: 15/01, 12/02, 11/03, 13/05, 24/04, 22/05, 26/06, 25/09 i 6/11
Com a innovació, cal fer esment que aquestes sessions estaven plantejades de forma presencial per als tècnics de Barcelona i la participació dels tècnics de Girona, Lleida i Tarragona en format telemàtic (WEBEX). Tot i que, per la situació sanitària, a partir del mes de maig es van dur a terme totes les sessions en format telemàtic. Els resultats han estat molt satisfactoris, consultat tant el quadre tècnic com la supervisora

Divulgació del coneixement, prevenció i treball multidisciplinari

Pel que fa a les actuacions tècniques (col·laboracions, ponències, sessions, etc.) i recerca que han realitzat els professionals d'assessorament tècnic en l'àmbit de família, durant el 2020, ressenyem la informació destacable tot seguit.

- S'ha participat en la creació del document: **“Orientacions a les famílies sobre criteris de risc a considerar quant al compliment dels règims d'estança dels fills en la complexitat de l'estat d'alarma”**: aquesta iniciativa sorgeix a partir del moment en què copsem la gran confusió a què està sotmesa la ciutadania al voltant de les transicions dels fills entre les llars parentals i els diferents criteris sorgits en els mitjans de comunicació per part de diferents col·lectius professionals durant la pandèmia per COVID19. Aquest document s'ha elaborat en aliança amb els Col·legis de Psicologia, de Treball Social i d'Educadors i Educadores Socials (i amb el vist i plau del Col·legi de Pedagogia de Catalunya, el Centre de Mediació de Dret Privat de Catalunya i els jutjats de Família de Barcelona), la qual cosa suposa que s'han establert consensos en clau psicosocial i en àmbit tant públic com privat
- Participació en l'elaboració de les **“Recomanacions entorn als règims de comunicació i estança dels fills i filles durant l'estat d'alarma”**. Aquest document s'ha elaborat en aliança amb els Col·legis de Psicologia, de Treball Social i d'Educadors i Educadores Socials
- Arran de la Resolució publicada pel Síndic de Greuges el 27 de març, es treballà en una iniciativa en clau d'infància per elaborar, de forma col·laborativa entre diversos agents socials i institucions, un recurs que posés la mirada en les necessitats dels nens, nenes i adolescents (NNA) durant aquests dies de confinament. La primera part d'aquest projecte foren les **FAQ'S: nens i nenes en temps de coronavirus**. Es tracta de 7 infografies que aborden preguntes freqüents dels nens i les nenes, fins als 12 anys, al voltant de: curiositats, desconfinament i sortida al carrer, família i amics, famílies separades, preocupacions i petits neguits, la pèrdua infantil i salut. La segona part del projecte es vertebrà entorn la construcció de recursos per a les famílies, i que posteriorment es publicà a Dixit
- S'ha iniciat el treball en la construcció d'un **Decàleg dels drets dels nens i les nenes en el sistema judicial**, juntament amb el magistrat de família del Jutjat núm. 14 de Barcelona i la LAJ del Jutjat de família núm. 51 de Barcelona, i en seu del seminari de prova pericial impulsat per aquest mateix magistrat, i amb representació de la fiscalia, judicatura de família (primera instància i AP), SCAF, pèrits privats de la psicologia i el treball social forenses, LAJ, amb representació de tot el territori espanyol.
- Participació de l'EATAF a la jornada de treball de l'ICAB, de la **“Plataforma Derecho y Familia”**, el gener de 2020 que, en línies generals vol promoure i crear l'especialització dels Jutjats de Família en tot el territori nacional, de manera que tots els procediments de família i capacitat siguin tramitats en jutjats de competència exclusiva en aquestes

- Participació en el Seminari “ **La pericial psicològica en los procesos de familia**”, participant en els capítols del llibre: la designació dels especialistes, els tests de personalitat, les coordinacions telefòniques i la supressió o la limitació de règim de visites
- Participació en el llibre “Lo que he aprendido de los niños y las niñas”. Coordinador X. Abel i F. Fariña

- Docència al Postgrau de Peritatge Social del mòdul 4. Àrees d’especialització del treball social forense (Processos familiars i peritatge social en l’àmbit familiar) amb una duració de 20 hores. (TSCAT-UVIC)
- El 2020, ha estat becat pel CEJFE el projecte “Disseny d’un protocol d’intervenció psicosocial d’anàlisi judicial en procediments de sostracció internacional d’infants. Especificitats i complexitats”
- CoP EATAF: programa Compartim de gestió del coneixement (CEJFE)

Durant l’any 2020, a banda de les reunions de dinamitzadors, comunitat i moderadors, s’ha concretat fer un projecte de major prospecció i difusió de l’APP (comptant amb una professional en comunicació i una empresa de publicitat per tal de poder elaborar un pòster relacionat de difusió de l’APP

- Participació en dos webinars formatius a l'Associació de Psicologia Forense d'Espanya durant l'etapa de confinament: Dilemàtiques entorn les disfòries infantils de gènere i Maduresa psicosocial

Col·laboració amb les Universitats de Catalunya

- Tutorització en el programa de pràctiques d'alumnes de la 12a edició del màster en Psicologia Forense i Criminal a l'IL-3 i la UB Psicologia de Barcelona, amb un total d'1 alumne i una durada de 180 hores/alumne. Es va aturar per la pandèmia i s'ha reprès el 2021.
- Tramitació de la renovació dels convenis de pràctiques amb la UB-IL3 (27/11/20) i la UIC(19/10/20)

E- expedient

- E-expedient: digitalització completada de la tramitació de l'expedient
- Arxiu electrònic documental (híbrid): Contactes amb el personal de l'Arxiu per planificar, orientar i crear l'arxiu electrònic (carpetes, elements d'arxiu...). Sol·licitud d'una carpeta d'unitat compartida per allotjar l'arxiu, amb perfils d'administrador, per seguretat
- Ampliació de la digitalització dels processos de sortida de documentació de l'Equip mitjançant el mòdul RED de l'ejusticia.cat als jutjats civils i mixtos progressivament. Durant el 2020, a part dels que ja es venia fent del 2019, s'ha ampliat en els següents partits judicials:
 - El Prat de Llobregat
 - Sant Boi de Llobregat.
 - Vilanova i la Geltrú
- Altrament, i per tal de poder assolir la completa digitalització dels expedients familiars, cal portar a terme les següents millores, les quals han estat sol·licitades als llocs corresponents:
 - Disposar d'una base de dades que pugui acollir els expedients familiars totalment digitalitzats (obsolescència de l'aplicatiu JOVO-CIVO)
 - Entrada de les peticions i de la documentació judicial per mitjans digitals
- S'ha dut a terme la revisió i actualització dels continguts de la informació de la Web a la intranet. Pendants de les tasques del Servei de Difusió, a qui s'ha fet el traspàs i amb qui es mantenen reunions de traspàs de continguts

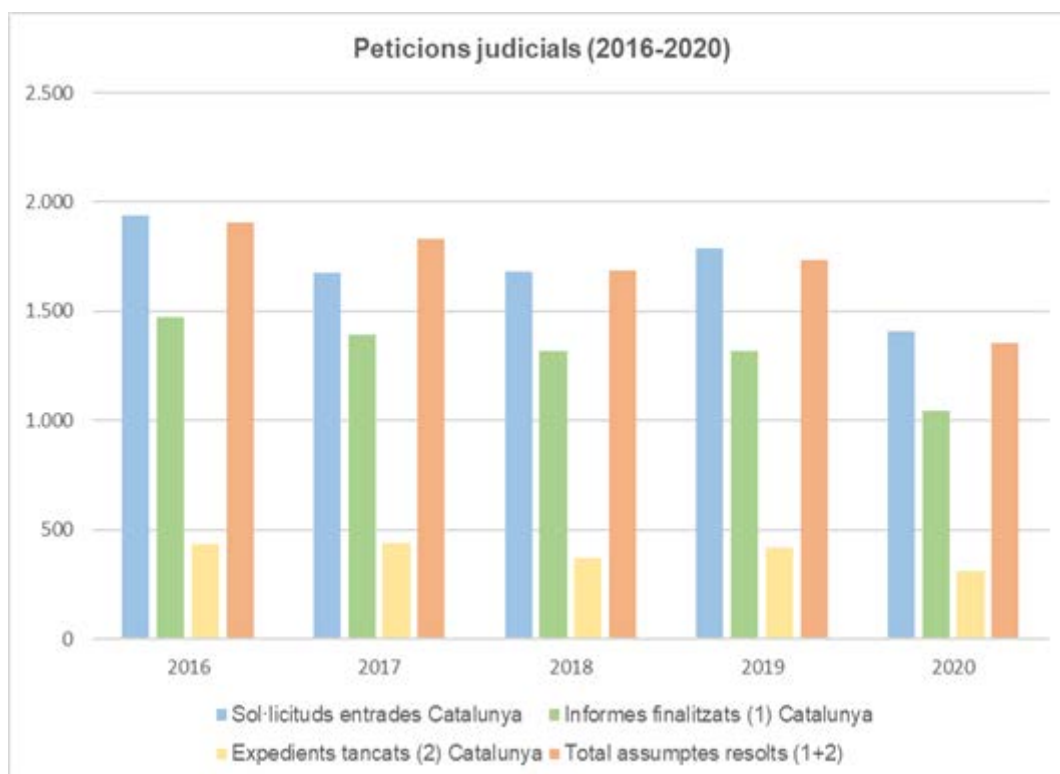
Evolució i resolució de les peticions judicials (2016-2020)

L'any 2020, hi ha hagut una disminució de peticions judicials d'intervenció de l'EATAF respecte de 2019. Aquest fet s'emmarca, en línies generals, a la situació de pandèmia declarada durant el 2020, que va suposar la suspensió de l'activitat judicial i dels seus terminis, des de març fins a juny de 2020.

En conjunt, **el volum de sol·licituds rebudes durant l'any 2020 s'ha situat en 1.410**; és a dir, una disminució del **21%**, respecte de l'any anterior. Igualment, hi ha un retrocés en les resolucions, del **22%**.

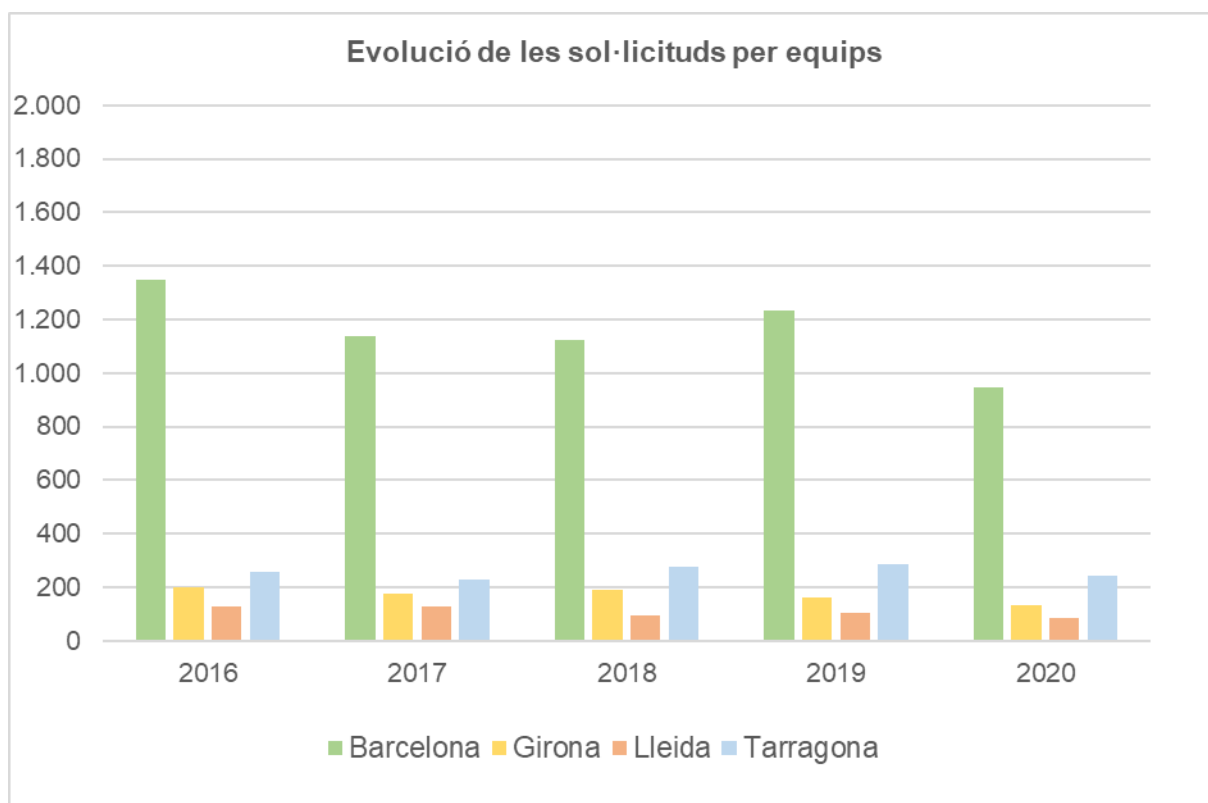
Evolució i resolució de les peticions judicials (2016-2020)

	2016	2017	2018	2019	2020	variació 2018	variació 2019
Sol·licituds entrades Catalunya	1.937	1.677	1.682	1.786	1.410	-16%	-21%
Informes finalitzats (1) Catalunya	1.474	1.390	1.318	1.318	1.043	-21%	-21%
Expedients tancats (2) Catalunya	432	442	371	418	313	-16%	-25%
Total assumptes resolts (1+2)	1.906	1.832	1.689	1.736	1.356	-20%	-22%

Evolució de les sol·licituds per equip de treball i per programes

	Sol·licituds					variació 2018	variació 2019
	2016	2017	2018	2019	2020		
Barcelona	1.350	1.140	1.122	1.233	946	-16%	-23%
Girona	199	177	189	161	134	-29%	-17%
Lleida	130	130	93	105	86	-8%	-18%
Tarragona	258	230	278	287	244	-12%	-15%
Total Catalunya	1.937	1.677	1.682	1.786	1.410	-16%	-21%

La disminució de les entrades, està directament relacionada amb la situació de pandèmia sanitària. Així, durant més de dos mesos no hi va haver cap tipus d'entrada en els diferents equips. Sí que s'esperava un augment, en els mesos posteriors, que no s'ha vist augmentat de forma substancial.

Distribució de les peticions per programes durant el període 2019-2020

Sol·licituds	Programa	2019		2020	
Assessorament	Total any	1.786	distribució	1.410	distribució
	CT Curt termini	3	0,2%	3	0,2%
	Exploració de menors	43	2,4%	32	2,3%
	RF Relacions familiars	1.186	66,4%	959	68,0%
	VIDO Peticions de jutjats de violència	346	19,4%	258	18,3%
	OP Oposició a tutela	104	5,8%	93	6,6%
	RC Responsabilitat compartida	44	2,5%	33	2,3%
	PT Punt de trobada	4	0,2%	0	0,0%
	IA Idoneïtat d'adopció	4	0,2%	1	0,1%
	UVFI	0	0,0%	2	0,1%
	UVFI-P	0	0,0%	1	0,1%
Seguiment	FAM Seguiment familiar	47	2,6%	22	1,6%
	VIDO Seguiment de jutjats de violència	5	0,3%	6	0,4%

L'any 2020, la demanda per programes es manté pràcticament en les mateixes proporcions que el 2019. Amb tot, hi ha un petit augment de peticions del programa de relacions familiars, ja que passa del 66% al 68%. Com a dada significativa, hi ha una pujada del programa d'oposició a tutela, que passa del 5,8% a un 6,6%. Disminueixen lleugerament les peticions del programa de VIDO, que passa del 19,4% a un 18,3%. La resta de programes mantenen un nombre similar de peticions.

2. Evolució de la resolució d'assumptes per equip de treball

Com ja s'ha anat explicant, durant el 2020, hi ha una disminució dels expedients resolts, que conflueixen especialment en els dos mesos d'aturada de l'activitat i la seva reactivació posterior que, fins a poder reprendre una normal activitat, va provocar un altre mes de regularització.

Evolució de la resolució d'assumptes per equip de treball							
Total assumptes resolts	2016	2017	2018	2019	2020	variació 2018	variació 2019
	1.906	1.832	1.689	1.736	1.356	-20%	-22%
Barcelona	1.218	1.285	1.146	1.211	895	-22%	-26%
Girona	205	155	183	154	152	-17%	-1%
Lleida	133	137	94	96	86	-9%	-10%
Tarragona	350	255	266	275	223	-16%	-19%

En línies generals, es manté el nombre d'informes finalitzats per part de l'Equip, tenint en compte la parada obligatòria de l'activitat, de més de dos mesos, per causa de de la pandèmia. Si comparem la mitjana de 2019 seria de 110 per mes (tenint en compte 12 mesos) i durant el 2020 de 104 (entre 10 mesos).

Evolució dels informes finalitzats per equip de treball

Informes finalitzats (1) Catalunya	2016	2017	2018	2019	2020	variació 2018	variació 2019
		1.474	1.390	1.318	1.318	1.043	-21%
Barcelona	975	964	890	919	701	-21%	-24%
Girona	180	132	153	130	114	-25%	-12%
Lleida	98	105	75	71	67	-11%	-6%
Tarragona	221	190	200	198	161	-20%	-19%

Taxa de resolució d'assumptes per equips 2019-2020

Equip	2019			2020		
	Sol·licituds	Resultats	Taxa de resolució	Sol·licituds	Resultats	Taxa de resolució
Barcelona	1.233	1.211	98%	946	895	95%
Girona	161	154	96%	134	152	113%
Lleida	105	96	91%	86	86	100%
Tarragona	287	275	96%	244	223	91%
Total Catalunya	1.786	1.736	97%	1.410	1.356	96%

Si comparem la demanda i la resolució d'assumptes, obtenim la taxa de resolució com a percentatge (%) d'assumptes resolts respecte de les sol·licituds. L'any 2020, aquesta ràtio s'ha situat al 96%, respecte del 97% de l'any anterior i del 100 % de l'any 2018, degut a variables que tenen a veure amb la disponibilitat d'efectius actius i les circumstàncies ja mencionades.

3. Evolució dels assumptes pendents de resolució

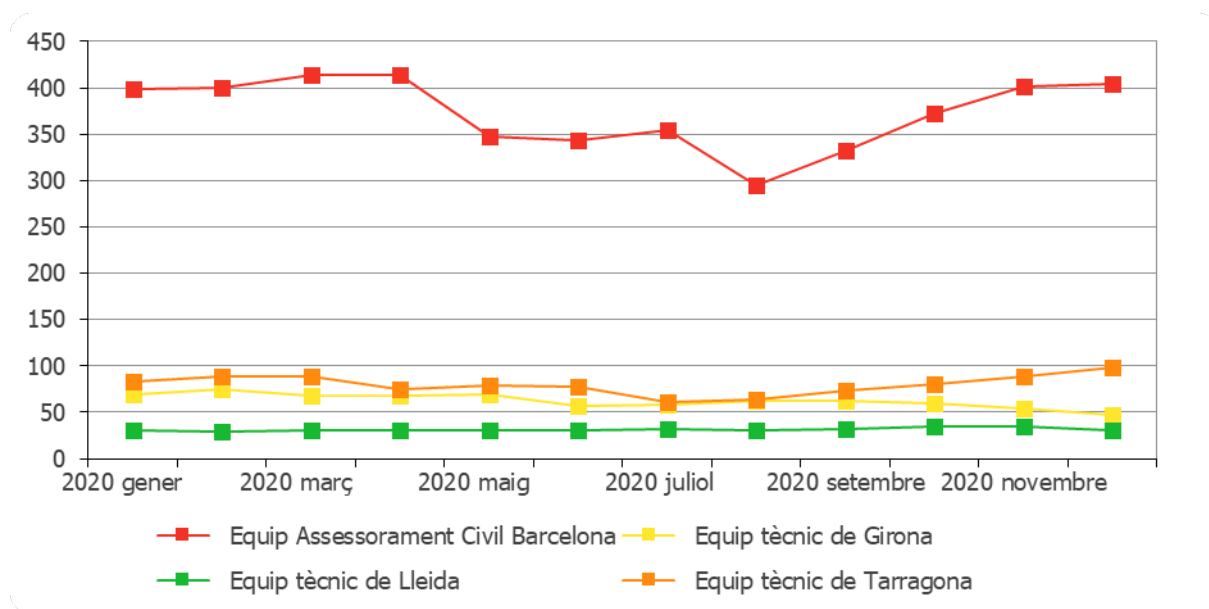
El volum d'assumptes pendents de resolució va arribar el mes de desembre de 2019 a 525, i **ha augmentat un 10.5% la pendència**. Això s'explica per les circumstàncies d'aquest any 2020 i per un menor nombre de resolucions, que el 31 de desembre de 2020, es va situar en 580.

En línies generals, s'aprecia que hi ha un augment de la pendència respecte de l'any anterior a Barcelona del 15%, i un 25% a Tarragona, així com una disminució del 25% a Girona.

Evolució sol·licituds pendents de resoldre (= càrrega de treball dels equips) dels darrers 12 mesos

Equip	gener	febrer	març	abril	maig	juny	juliol	agost	setembre	octubre	novembre	desembre
Equip Assessorament Civil Barcelona	398	400	414	414	347	343	354	295	332	373	401	404
Equip tècnic de Girona	69	75	68	68	69	57	58	62	63	60	54	47
Equip tècnic de Lleida	30	29	30	30	30	31	32	31	32	34	34	31
Equip tècnic de Tarragona	83	88	88	75	79	77	61	64	73	80	88	98
Total	580	592	600	587	525	508	505	453	500	547	577	580

Gràfic de pendència d'assumpes als diferents equips els darrers 12 mesos

Barcelona, 21 d'abril de 2021